

LATVIJAS LAUKU
KONSULTĀCIJU UN
IZGLĪTĪBAS CENTRS

Lauku telpas attīstības stratēģijas vajadzība?

2024–2025

Lauku telpas attīstības stratēģijas vajadzību PRIEKŠIZPĒTE. Pasūtītājs: Mārtiņš | Proj. vad.: Zanda

Nolūks: Identificēt lauku attīstībā ieinteresētās puses un to gaidas, iespējamās sinerģijas fokusus un tālākos soļus vienotas lauku attīstības stratēģijas izstrādes tālākai virzīšanai.

A) Sāpe, vajadzība, domas

- **Latvijā nav kopīgas sabiedrības vienošanās par lauku telpas attīstības vīziju**
 - nacionālā līmenī
 - reģionālā līmenī (Novadu līmenī? precizēt)
- **Trūkst koordinētas sadarbības starp dažādo politiku pārstāvošām iestādēm**
- Nav koordinētas plānošanas lauku telpas infrastruktūras attīstībai
- Nacionālā attīstības plānā (NAP) sabiedrība tiek virzīta uz urbanizāciju
- Samazinās iedzīvotāju skaits, noveco
- Pārāk biežas administratīvi teritoriālās reformas
- Lēmumi tiek pieņemti pilsētā bez ieinteresēto pušu līdzdalības
- Atbalsta pasākumi – kā fondu apgūšanas instrumenti nevis lauku attīstības stratēģija

B) Vēlamais rezultāts, idejas

- Identificēt ieinteresētās puses, viņu galvenās vajadzības
- Definēti galvenie izaicinājumi
- Identificēti galvenie indikatori lauku telpas attīstībai
- Iezīmēti galvenie risinājumu virzieni
- Lēmumi par nākamajiem soļiem

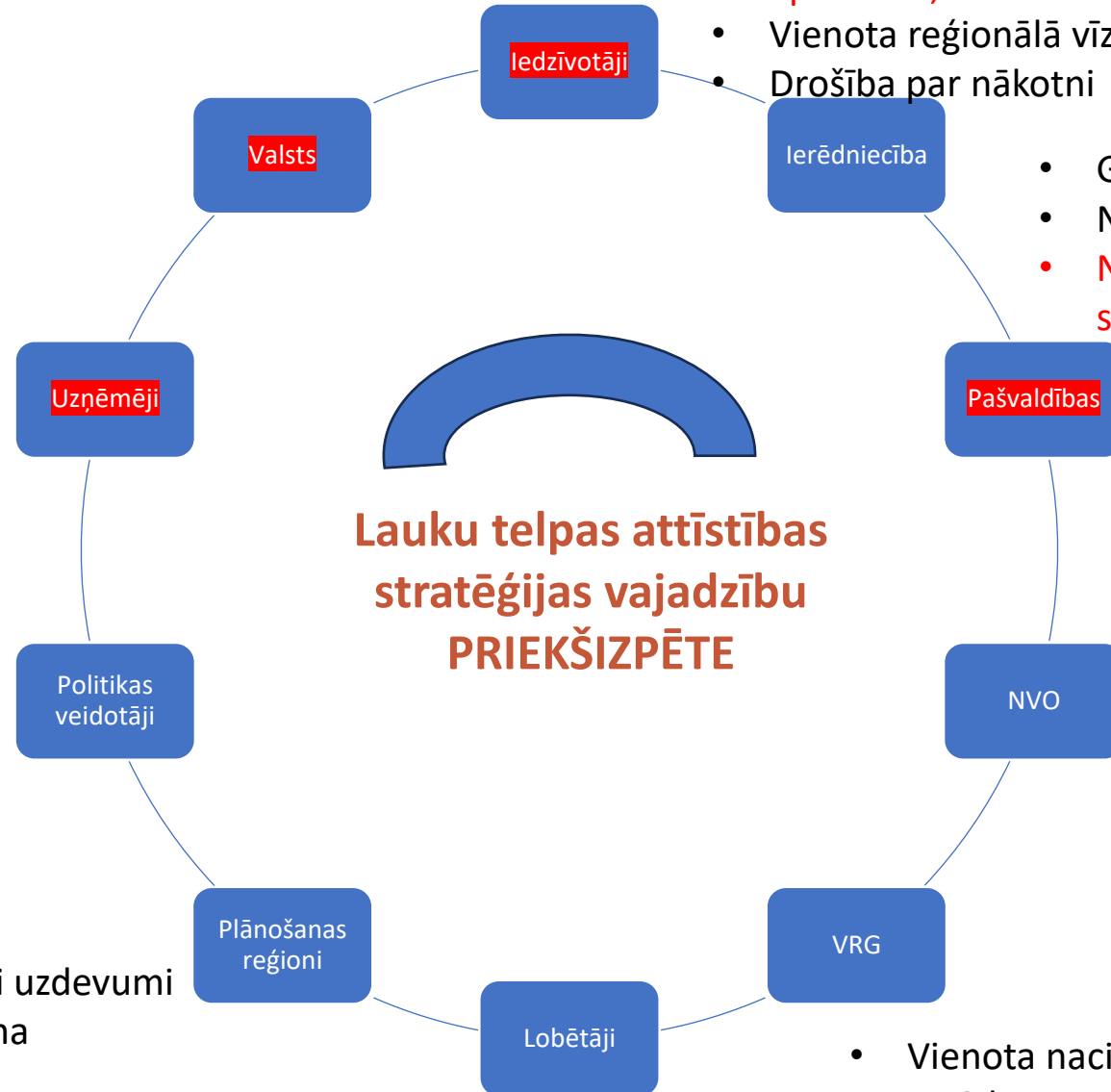
Ekosistēma. Dalībnieku vajadzības, gaidas.

Ko sagaida?

- Stabila ilgtermiņa stratēģija teritorijas attīstībai
- **Infrastruktūra biznesam**
- **Ieinteresēta attieksme/dialogs**
- Darbaspēka pieejamība
- Skaidrība par darāmo
- Izpratne par iedzīvotāju vajadzībām

- Skaidri uzdevumi un loma
- Vienota reģionālās vīzijas izpratne
- Dialogs ar pašvaldību, politikas veidotājiem

- **Dzīva (darbs, pakalpojumi, infrastruktūra, izglītība, veselība), apdzīvota, sakārtota lauku telpa**
- Vienota reģionālā vīzija, iesaiste
- Drošība par nākotni

- Galvenie attīstāmie virzieni
- Nepieciešamais atbalsts
- **Nav sinerģija un koordinācija, pārresoru skatījums**

- Vienotās nacionālās stratēģijas izpratne
- Attīstības potenciāla apzināšana un attīstīšana
- **Prasme un piemēri kā attīstīt savu identitāti un apdzīvotas vietas pievilcību**
- **Apdzīvotības pieaugums**

- Iedzīvotāju vajadzību identificēšana
- Iesaiste un izpratne vietējā stratēģijā
- Atvērts dialogs ar visām iesaistītajām pusēm

- Vienota nacionālās un reģionālās vīzijas izpratne
- VRG lomu un uzdevumu paplašināšana integrētas vietējās attīstības īstenošanā
- Dialogs dažādos līmeņos

! Cēloņi

- Lauku telpa nav definēta kā īpaša **specifiski mērķtiecīgi** attīstāma Latvijas **valsts attīstības neatņemama** sastāvdaļa (nav definēta ne nacionālā, ne reģionālā līmenī).
 - Lauku telpai nav interešu pārstāvniecības.
 - Trūkst jaudīgas politiskās gribas.
- Iztrūkst struktūra valdības un saeimas (komisiju) līmenī, kuras atbildība ir mērķtiecīgi nacionālā līmenī stratēģiski attīstīt un pārvaldīt šo sastāvdaļu.
- LR ministrijas savus nozaru plānus orientē vairāk uz pieejamo ES fondu finansējumu nevis **uz Nacionālo attīstības plāna** mērķu sasniegšanu.

Lauksaimniecības ekonomiskā nozīme

Periods	Lauksaimniecības īpatsvars IKP	Nozīmīgums
1920–1940	~35–40%	Dominējošā nozare, agrāra valsts
2020–2025	~3–4%	Modernizēta ekonomika, pakalpojumu un rūpniecības dominance

Kas notiks citādāk, ja lauku telpa būs definēta kā īpaša specifiski mērķtiecīgi attīstāma telpa un noteikta pārvaldības struktūra?

- Būs viena stratēģiska pieeja, kas virzīs attīstību.
- Sasniedzamie kritēriji netiktu noteikti mehāniski, bet gan atbilstoši lauku teritoriju attīstības stratēģijai.
- Lielākas iespējas teritorijas attīstībai izmantojot ES fondus. Ja būtu skaidrāka reģionāla attīstības stratēģija lauku telpai (lauku telpas definīcija, kas lauku telpai vajadzīgs?)

Izaicinājumi Latvijai

Izkāpt no sava burbuļa

Domāt nevis tagadnē, bet nākotnē

2025.

A

2035...

B

Lauki – dzīves kvalitātes paraugs?

Darbs

Veselība

Dzīvildze

Miers

Daba

Sadarbība

Pamatīgums

Turība

pagātne • tagadne • nākotne